

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 38P/71/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123205994
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kordošová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2123205994.2

Uznesenie

Okresný súd Trnava vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: G. A., narodená XX.X.XXXX, bytom ako matka, dieťa matky: M. M. U., narodená XX.X.XXXX, I. XXX/XXX, V. C. a otca: Q. A., narodený XX.XX.XXXX, C. nad Z. XXX, O., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Nariaďuje sa neodkladné opatrenie, ktorým sa udeľuje namiesto otca súhlas s prestupom maloletej G. A., narodenej XX.X.XXXX zo J. školy s materskou školou kardinála Q. P., O. XXX do Základnej školy s materskou školou na ulici Z. XXX/XX v V. C..

II. Maloletému dieťaťu sa na zastupovanie v tomto konaní ustanovuje opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresnému súdu Trnava bol dňa 31.7.2023 doručený návrh matky maloletej G. na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala uložiť jej otcovi povinnosť udeliť súhlas so zápisom maloletej G. do škôlky v V. C. a s navštevovaním tohto predškolského zariadenia dieťaťom počnúc od 1.9.2023. Základná škola s materskou školou sa nachádza na ulici Z. XXX/XX v V. C.. Otec s prestupom dcéry z pôvodnej škôlky v O. do tejto novej, kam ju prehlásila matka z dôvodu zmeny ich bydliska, dobrovoľne nesúhlasil.

2. V danom prípade starostlivosti súdu o maloletú sa rozhoduje podľa § 111 písm. h) Civilného mimosporového poriadku (CMP) o veci, o ktorej sa rodičia nevedia dohodnúť. Matka podala svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na miestne nepríslušnom súde, ktorý ho postúpil príslušnému Okresnému súdu G. M. nad Z., lebo podľa § 112 ods. 1 CMP na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom a nový (druhý a každý ďalší) návrh v akejkoľvek veci starostlivosti súdu o konkrétne maloleté dieťa spadajúcej pod § 111 CMP bolo potrebné podať na súde, ktorý vec aktuálne prejednáva bez ohľadu na skutočnosť, že navrhovateľka má za to, že sa zmenili okolnosti, podľa ktorých sa posudzuje miestna príslušnosť. Túto je možné preniesť výlučne postupom podľa § 112 ods. 2 CMP, ktorý uskutočnil v danej veci spočiatku miestne príslušný súd a poručenský spis starostlivosti súdu o maloletú G. preniesol na Okresný súd Trnava. Tunajší súd sa preto až následne, odo dňa 28.8.2023 mohol zaoberať obsahom neodkladného opatrenia matky, lebo až od tohto dňa bol príslušný na rozhodovanie o ňom.

3. Matka vo svojom návrhu uvádzala, že s otcom majú spoločné dieťa G. A., ktorá sa narodila XX.X.XXXX. Bude mať teda päť rokov a od roku 2021 do júla 2023 navštevovala materskú školu v obci O., kde spoločne s matkou a spočiatku aj s otcom žili v jednej domácnosti predtým ako sa rodičia vzájomne odcudzili a navrhovateľka sa aj s maloletou v roku 2020 odsťahovala. Maloletá bola

rozhodnutím Okresného súdu G. M. nad Z. zo dňa 10.12.2021 v konaní pod sp. zn. 12P/30/2021 zverená do osobnej starostlivosti matky, obaja rodičia majú právo maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach a otec má v zmysle rozhodnutia Okresného súdu G. M. nad Z. zo dňa 28.4.2023 č. k. 4P/82/2022-77 upravený styk s maloletou v nepárnom týždni od stredy od 15tej do piatka do 8mej hodiny a v párnom týždni od utorka od 15tej do stredy do 8mej hodiny a v piatok od 15tej do nasledujúceho pondelka do 18tej hodiny s tým, že otec si maloletú vyzdvihne a následne ju odovzdá v predškolskom zariadení, pokiaľ sa s matkou nedohodne inak; počas Vianoc a letných prázdnin platí osobitná úprava uvedená v rozsudku. Navrhovateľka v súčasnosti žije v partnerskom vzťahu s novým priateľom a v máji 2023 sa k nemu aj s maloletou G. nasťahovali do spoločnej domácnosti v obci V. C.. Navrhovateľka s novým partnerom plánujú spoločnú budúcnosť a svadbu, preto presťahovanie sa do spoločnej domácnosti bol podľa matky logický krok v ich vzťahu. Maloletá má s novým partnerom navrhovateľky veľmi dobrý a srdečný vzťah. Vzhľadom na zmenu bydliska matky s dieťaťom, ďalším krokom bolo aj prehlásenie maloletej z doterajšej škôlky s názvom Základná škola s materskou školou kardinála Q. P., O. XXX do Základnej školy s materskou školou, Z. XXX/XX, V. C.. Maloletá bola úspešne do nového zariadenia aj prijatá, o čom doložila matka do spisu rozhodnutie o prijatí maloletej do zariadenia zo dňa 15.6.2023. Napriek tomu, že otec dieťaťa bývajúcí pri O. bol informovaný o presťahovaní matky s dcérou do obce V. C., nesúhlasil so zmenou škôlky maloletej a odmietol dať informovaný súhlas s nástupom G. do novej materskej školy. Zároveň otec prestal informovať matku o podstatných záležitostiach dieťaťa v čase, keď sa stretáva s dcérou; komunikuje s matkou stroho, až vôbec. Matka poukázala na článok 5 Zákona o rodine, podľa ktorého záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a § 28 ods. 2 Zákona o rodine, v zmysle ktorého sú rodičia povinní pri výkone rodičovských práv chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Záujem dieťaťa prevažuje záujem rodiča. Podľa matky je jednoznačne v prospech maloletej navštevovanie materskej školy, ktorá je bližšie jej súčasnému bydlisku. Pôvodná škôlka maloletej je od jej aktuálneho bydliska vzdialená 51 až 55 km a jej každodenné dochádzanie tam a späť trvá cca 40 minút ráno a 40 minút poobede. Pôvodná škôlka maloletej sa navyše nenachádza ani po ceste do zamestnania navrhovateľky. Každodenné cestovanie s dcérou do a z pôvodnej škôlky je náročné na zosúladenie s pracovnými povinnosťami rodičov maloletej. Navrhovateľka má za to, že nástup G. do materskej školy v V. C. je jednoznačne v jej prospech, keďže maloletá sa bude nachádzať v kolektíve detí, ktoré bývajú v rovnakej obci, bude môcť s nimi nadviazať priateľské vzťahy a rozvíjať ich aj počas voľných hodín. Pracovná doba navrhovateľky v zamestnaní je od 7mej do 16tej hodiny. Navrhovateľka a jej súčasný partner plánujú spoločný život a aj v tejto súvislosti je podľa matky pre maloletú navštevovanie novej materskej školy v jej prospech, lebo základná škola s materskou školou na ulici Z. XXX/XX, V. C. zároveň poskytuje aj základné školské vzdelanie do 9. ročníka, a teda maloletej bude poskytnutá možnosť kontinuálneho nástupu do 1. ročníka ZŠ spoločne so svojimi spolužiakmi z materskej školy. Otcov nesúhlas s nástupom do novej materskej školy považuje matka za vyslovene tendenčný a účelový, nakoľko absolútne nevzal do úvahy každodenné, časovo náročné cestovanie v prípade, ak by maloletá zotrvala v pôvodnej škôlke. Keďže nástup do materskej školy je od 1.9.2023, navrhovateľka má za to, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery medzi účastníkmi, keďže otec dieťaťa s ňou nekomunikuje a nezaujíma sa o zabezpečenie cestovania maloletej do a z pôvodnej škôlky. Navrhovateľka sa domáha vydania neodkladného opatrenia za účelom zabránenia, resp. predídenia ujmy, kedy vzhľadom na nekonanie otca dieťaťa, je dieťa vystavené stresu a neistote z toho, kde bude navštevovať škôlku. K návrhu matka pripojila predchádzajúce rozsudky týkajúce sa starostlivosti o maloletú, rozhodnutie riaditeľky ZŠ a MŠ z 15.6.2023 o prijatí dieťaťa na predprimárne vzdelávanie v materskej škole v V. C. od 1.9.2023 na celodennú výchovu a vzdelávanie a rodný list maloletej G. A., narodenej XX.X.XXXX.

4. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 324 ods. 1 CSP (Civilný sporový poriadok), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. Podľa § 329 ods. 1

veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylučenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Podľa § 40 CMP, súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, aj vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

5. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých detí je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prednostne chrániť záujmy detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaniach zabezpečujúcich starostlivosť o maloleté deti je súd pri nariadení neodkladného zásahu do rodiny tiež povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom prednostný záujem dieťaťa neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa. Súd môže pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia v závislosti od konkrétnych okolností, pričom musí starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Neodkladné opatrenie môže byť teda nariadené vtedy, ak má súd za preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Takýmto rozhodnutím je možné urýchlene a pružne riešiť situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých pôjde v zásade o zásah do stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. Súd musí v konaní o neodkladnom opatrení predovšetkým skúmať, či je nárok navrhovateľa osvedčený a či je rozhodnutie potrebné neodkladne vydať, teda naliehavosť situácie. Nevyhnutnosť úpravy sa tu ponecháva na voľnú úvahu súdu.

6. Podľa § 28d ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon), v priebehu predprimárneho vzdelávania môže dieťa na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia prestúpiť do inej materskej školy. O prestupe dieťaťa rozhoduje rozhodnutím o prijatí dieťaťa prestupom riaditeľ materskej školy, do ktorej požiadal o prijatie dieťaťa prestupom zákonný zástupca alebo zástupca zariadenia. Rozhodnutie o prijatí dieťaťa prestupom nie je rozhodnutím o prijatí dieťaťa.

7. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine (zákon č. 36/2005 Z. z.), súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

8. Podstatné otázky týkajúce sa záležitostí dieťaťa musia byť vždy schválené oboma rodičmi. I keď je ktorýkoľvek z rodičov, ak je spôsobilý na právne úkony v plnom rozsahu a nebol pozbavený výkonu rodičovských práv a povinností, zákonným zástupcom svojho dieťaťa, neznamená to, že by vo všetkých prípadoch stačilo, aby dieťa zastupoval jeden z rodičov bez toho, aby bol druhý rodič dopytovaný na jeho názor. Ak ide o podstatnú vec, je potrebné zistiť názor druhého rodiča, či s prejavom zastupujúceho rodiča súhlasí. Pokiaľ by rodič vyslovil nesúhlas, boli by dané podmienky pre postup podľa ustanovenia § 35 Zákona o rodine. Takže v prípade, ak dôjde medzi rodičmi k nezhode o tom, čo je skutočný záujem dieťaťa, rozhodne na návrh niektorého z nich súd. Súdna prax určila, že za podstatné záležitosti sa vždy považuje vysťahovanie maloletého do cudziny, správa jeho majetku, štátne občianstvo dieťaťa, udelenie súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, príprava na budúce povolanie alebo zmena mena či priezviska maloletého. Nie je ale vylúčené, že súd posúdi ako dôležitú aj inú otázku súvisiacu s maloletým, lebo výpočet v tomto ustanovení je len demonštratívny a súdu sa môže javiť ako podstatná tiež iná vec, ktorá nie je v paragrafe 35 Zákona o rodine uvedená. Vždy sa však musí vysporiadať s

tým, či ide skutočne o podstatnú otázku, keďže táto podmienka je hmotnoprávnou podmienkou pre to, aby o veci vôbec mohol rozhodovať.

9. Súd v danej veci prehlásenie maloletej G. z pôvodnej materskej školy, ktorú doposiaľ navštevovala, do novej škôlky v mieste jej aktuálne zmeneného bydliska, považoval za podstatnú záležitosť a keďže sa o nej nevedia rodičia dohodnúť, musel za nich vyriešiť túto nezhodu vo výroku neodkladného opatrenia, teda urýchlene, lebo nový rok v škôlke sa už začal, a to tak, že namiesto otca ako druhého zákonného zástupcu súhlasil s G. prestupom. Dôvodom vyhovenia matkinmu návrhu bola skutočnosť, že došlo k presťahovaniu dieťaťa spolu s matkou do obce V. C. za matkiným partnerom, pričom sa zmenila aj adresa ich trvalého pobytu z obce O., kde G. pôvodne chodila do predškolského zariadenia. Z praktického hľadiska je v záujme maloletej, aby navštevovala škôlku blízko miesta jej súčasného bydliska, kde sa skutočne aj zdržiava a kde má i kamarátov, s ktorými sa hráva po príchode domov. Prihliadlo sa tiež na vzdialenosť medzi obcami O. a V. C., ktorá je okolo 55 km a prejsť ju autom trvá cca 40 minút, pričom túto cestu by musela maloletá absolvovať denne dvakrát do a zo škôlky, čo je pre dieťa zbytočne zaťažujúce. V prípade realizácie styku otca s dcérou túto vzdialenosť v stanovených dňoch prejde, čo je však v prospech dieťaťa, keďže vtedy trávi čas s druhým rodičom, ktorému nie je dieťa zverené do starostlivosti.

10. Žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať. Opatrovníka súd ustanoví aj v prípadoch, ak maloleté dieťa nemá zákonného zástupcu alebo ak zákonný zástupca nemôže z vážneho dôvodu maloleté dieťa v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať. Funkcia opatrovníka zaniká ukončením konania alebo vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený (§ 31 ods. 2, 3 a 4 veta druhá Zákona o rodine). Ak treba, aby za maloletého konal opatrovník súd na návrh ustanoví za opatrovníka najmä blízku osobu maloletého, u ktorej je predpoklad, že bude konať v záujme maloletého, ak s ustanovením súhlasí. Inak ustanoví za opatrovníka orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (§ 117 CMP).

11. Súd ustanovil pre toto konanie o neodkladnom opatrení maloletému dieťaťu na ochranu jeho záujmov za opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa miesta jeho aktuálneho trvalého pobytu, lebo nebola navrhnutá iná osoba, ktorá by s ustanovením súhlasila.

12. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu, lebo tento zákon neustanovuje inak.

13. Záverom tunajší súd apeluje na oboch rodičov, aby spolu riadne komunikovali a kooperovali vo veciach týkajúcich sa ich spoločného dieťaťa, aby sa obaja snažili o to, nech má Ninka spokojné, pohodové a šťastné detstvo napriek rozpadu ich vzájomného partnerstva.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné podať v lehote 15 dní od jeho doručenia na tunajšom súde odvolanie (§ 357 písm. d) CSP). V odvolaní treba uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku; ďalej proti ktorému rozhodnutiu odvolanie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné jeho doručením (§ 332 ods. 1 CSP).